

Hivatkozási segédlet egyetemistáknak

Hogyan is kell hivatkozni,
bibliográfiát összeállítani?

A nemzetközi APA
stílus alapján

Írta: dr. Kisdi Barbara, PPKE Szociológiai Intézet
Arculat: Menich Dóra

Miért kell hivatkozni?

A hivatkozás nem a hallgatók bosszantását szolgálja, hanem az időben minket követő hallgatók-kutatók munkáját. Ha valakit netán ugyanaz a téma érdekel, mint bennünket, vissza tudja keresni azokat a forrásokat, amelyekre mi már rábukkantunk, amelyeket összegeztünk, s innen tud továbblépni. Így épülnek egymásra az ismeretek, részben ez a tudományos szövegek írásának a célja.

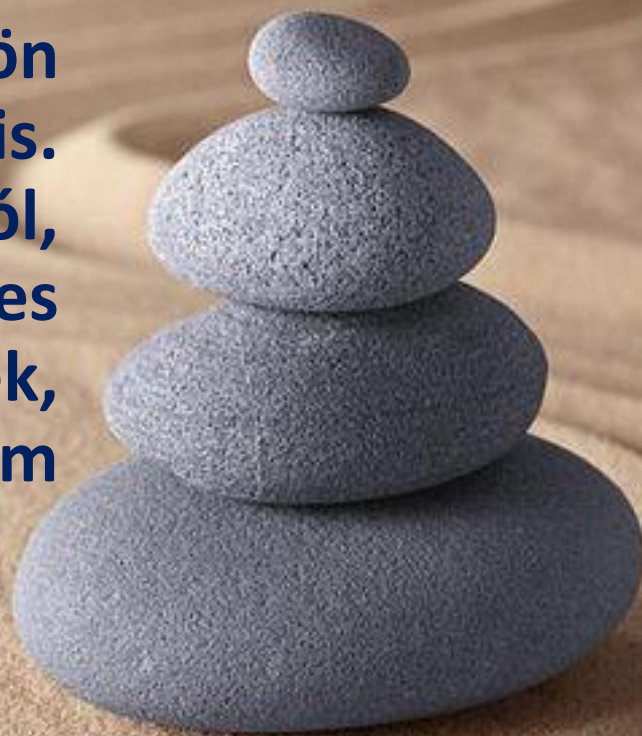
A megfelelő hivatkozással egyértelművé tudjuk tenni, hogy saját gondolataink hogyan kapcsolódnak a szakirodalmi háttérhez, a korábban felhalmozott ismeretekhez.

Nem utolsó sorban pedig eleget teszünk annak az alapvető elvárásnak, hogy elismerjük mások gondolatainak tulajdonjogát.

Tudományos szövegeknél elsőrendűen fontos, hogy az adatok pontosan visszakereshetőek legyenek, ez biztosítja a hitelességet (mind az adatokét, mind a miénket)!

Ha valaki sokat és figyelmesen olvas szakmai szövegeket, nem kell a hivatkozási rendszert külön megtanulni, ragad az magától is. Kiindulva ebből a hozzáállásból, az alábbi szöveget érdemes inkább egyfajta összegzésnek, letisztázásnak tekinteni, mintsem „tananyagának”.

Van-e sztenderd?

Tudományos szöveg írásakor a hivatkozásnak és a bibliográfia formájának nincs egyetlen kőbe vésett módja, de vannak bizonyos szabályok, amelyeket be kell tartani (például a szigorú következetesség), illetve léteznek nemzetközi rendszerek, amelyek előírhatóak. Az egyik ilyen, széles körben alkalmazott rendszer az APA stílus (amit az American Psychological Association ír elő), s hogy megszokjunk egy nemzetközileg elfogadott eljárásrendet, ebben a tájékoztatóban ezt mutatjuk be.

**A szemináriumi dolgozatok és
szakdolgozatok készítésénél az
APA rendszer használatát
kérjük!**

A hivatkozás alapvető módjai

Alapvetően három módon tudunk hivatkozni: *végjegyzetben*, *lábjegyzetben* vagy *szöveg közben*. Manapság kezd kimenni a divatból a lábjegyzetes hivatkozás – sok kiadó azt kéri, hagyjuk meg a lábjegyzetet a valódi, azaz valamilyen fontos, de nem a főszövegbe tartozó gondolatot közlő lábjegyzetnek. Mindazonáltal még találkozunk vele, úgyhogy érdemes néhány szóban kitérni rá.

A *végjegyzet* azt jelenti, amikor a szövegtörzs után találjuk a jegyzeteket. Ezt általában a szerkesztés valamilyen kötöttsége miatt kéri, az olvasónak ezt a legnehézkesebb használni. A legelterjedtebb forma a *szövegekői hivatkozás*, amikor a hivatkozott tételeket a hivatkozott szövegrész után zárójelben tüntetjük föl. Nézzük egy kicsit részletesebben!

Lábjegyzet és végjegyzet

Gyakran találkozni azzal a móddal, amikor a lábjegyzetben kiírják az összes könyvészeti adatot (a szerzőt, a mű címét, a kiadási évét, helyét, kiadóját), ami teljesen felesleges. Éppen úgy, ahogy a szövegközi hivatkozásnál, itt is bőven elegendő megadni a szerző vezetéknevét, a mű évszámát és az oldalszámot. Emígy: Kovács, 2015, 34.o. Ugyanez a helyzet a végjegyzettel. Az összes többi könyvészeti adat megtalálható a bibliográfiában, ezeket ott kell megadni.

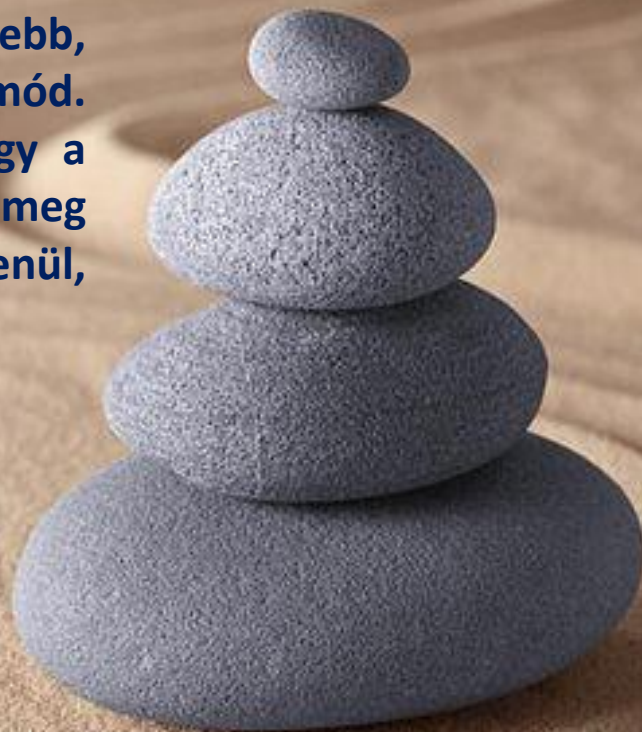

Ezt az eljárást Harvard-szisztémának nevezik, s nemzetközi szinten ez a legszélesebb körben használt módszer.

Szövegekői hivatkozás

A szövegekői hivatkozás tehát a legelterjedtebb, manapság leggyakrabban kért hivatkozási mód. Ugyanaz érvényes rá, mint a lábjegyzetre vagy a végjegyzetre, csak itt a törzsszövegben jelöljük meg a forrásainkat a hivatkozott rész után közvetlenül, zárójelben.

Tehát: mikor hivatkozzunk és hogyan?

A hivatkozás helye és módja 1.

Hivatkozni mindig kell, ha nem mi magunk következtetünk valamire a saját kutatásaink alapján. Ha leírunk egy adatot, egy definíciót, valakinek a gondolatát, muszáj – oldalszámmal együtt - hivatkozni, függetlenül attól, hogy szó szerint vesszük át valakinek a gondolatát vagy átfogalmazzuk (vagyis parafrázálunk)! Ha más adatai, vizsgálatai alapján következtetünk valamire, szintén kell hivatkozni. Ha nem tesszük, más szellemi termékét lopjuk el, vagyis plagizálunk. Márpedig a plágiumot a törvény bünteti! (Lásd az 1999. évi LXXVI. törvény 12.§ (1) bekezdést).

Egy diploma utólag is visszavonható, ha kiderül, hogy plágiumon alapult a szakdolgozat.

A PPKE BTK központi tájékoztatója a szellemi alkotások védelméről és a plágium tilalmáról

„1. A szellemi alkotásokat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény védelemben részesíti. Eszerint jogi védelem alá tartozik az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása.

2. A plágium a szerzői jog megsértése, más szellemi alkotásának teljes vagy részleges feltüntetése saját alkotásként, illetve más szellemi alkotásának a jogosulatlan felhasználása. Ez a gyakorlatban sokféle formában előfordulhat, de legtipikusabb esetei:

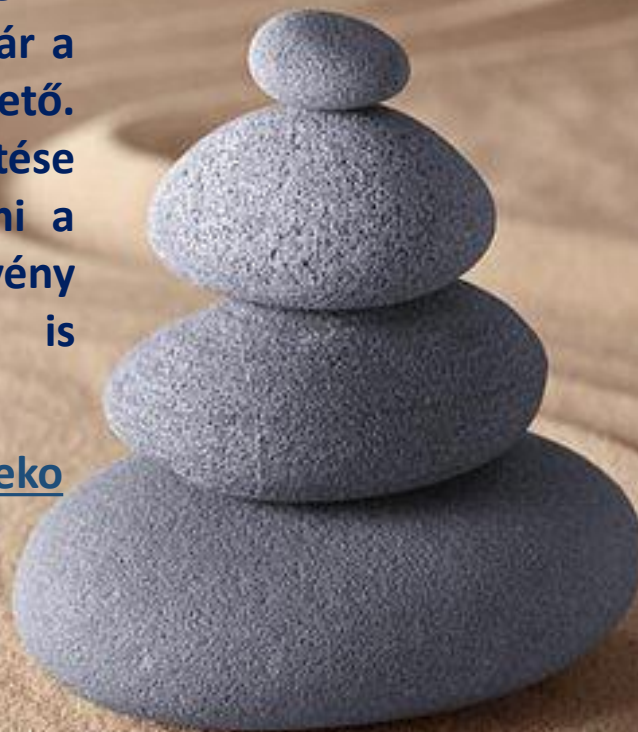
- más művének feltüntetése saját alkotásként,
- más művéből egyes részletek (szövegek, illusztrációk, ábrák... stb.) átemelése a forrás és a szerző megfelelő megjelölése nélkül,
- más szellemi alkotásának vagy annak részleteinek jogosulatlan felhasználása, engedély nélküli lefordítása vagy átdolgozása, a forrás és a szerző megjelölése nélkül.

3. A plagizálás, és általában a szerzői jogok megsértése szigorúan tilos. A szerzői jogok megsértése esetén az adott tanulmányi követelmény elégtelen minősítése mellett a Fegyelmi Szabályzat rendelkezései szerint fegyelmi eljárás indítható, amelynek során a hallgató akár a tanulmányokból való kizárással is büntethető. Bizonyos esetekben a szerzői jogok megsértése egyúttal bűncselekményt is megvalósíthat, ami a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény értelmében akár szabadságvesztéssel is büntethető.”

(<https://btk.ppke.hu/hallgatoinknak/plagiumtajekeztato>)

A plágiumra vonatkozó tilalmat mindenkinek nagyon komolyan kell venni és szigorúan be kell tartani!

Etikai kérdések

Számtalan etikai kérdés merülhet föl a szakdolgozat írása közben, de a hivatkozás szempontjából egy mindenképpen tárgyalandó:

- Ha úgy használok föl egy kutatást, művet, hogy annak átveszem egyedi módszertanát, tematikáját vagy kidolgozott terminológiáját, akkor ezt a körülményt nem elegendő egyszerű és egyszeri hivatkozással jelezni. **Az efféle esetekben szövegesen egyértelművé kell tenni, hogy kitől mit veszek át, hogyan és mire használom fel.**

A hivatkozás helye és módja 2.

Ha szó szerint veszünk át egy vagy néhány mondatot (többre ritkán van szükség), idézőjelbe kell tenni az eredeti szöveget, s az idézőjel után azonnal meg kell adni a forráshelyet. Akkor is hivatkozni kell, mégpedig ugyanúgy oldalszámmal együtt, ha nem szó szerint vesszük át a szöveget, hanem parafrázissá alakítjuk (vagyis elmondjuk a saját szavainkkal, amit egy fontos ember valahol leírt), csak ebben az esetben nincs mit idézőjelbe tenni, hisz' nem idézünk. Az elvárás itt is ugyanaz, mint a szó szerinti átvételnél: a hivatkozott gondolat után azonnal megjelöljük a forrást.

A szövegünk akkor lesz gördülékeny és jól követhető, ha nyelvi fordulatokkal is jelezzük, mikor kire támaszkodunk éppen. Vagyis: *Polányi Károly kutatásaiból tudjuk* (s itt beszúrjuk azon művek évszámát, ahonnan tudjuk), *hogy...* Vagy: *Miként Max Weber is rámutat* (évszám, oldalszám, ahol rámutat), ... Vagy: *Ezzel szemben Andorka Rudolf amellett érvel* (évszám, oldalszám, ahol érvel), *hogy...*

Nem elegáns dolog egy egész bekezdésen (netán több bekezdésen) át valakinek a gondolatait átvenni, majd a végén beszúrni egy hivatkozást! Ha hosszabban időzünk egy-egy szerző mondanivalója körül, rögtön a gondolatsor elején tisztázni kell az előző oldalon jelzett módon ezt a körülményt.

Mint a példákból is kitűnik, első említéskor *illik kiírni a szerző keresztnevét is* – később már elegendő a vezetéknev.

Ha alkalmazzuk azt a népszerű fordulatot, hogy „a kutatások szerint...”, akkor kutyá kötelességünk hivatkozni azokra a kutatásokra, amelyek szerint. Vagyis a „kutatások szerint” után közvetlenül jöhet a forráshelyek (a hivatkozás) megjelölése.

Ha lábjegyzetes vagy végjegyzetes hivatkozást használunk, akkor a felső indexet vagy közvetlenül az idézett adat után, vagy a vessző, illetve a pont után kell kitenni. Emígy: *Az 1971-es adatokból¹ egyértelműen kitűnik, hogy [...].* Vagy: *Az 1971-es adatokból egyértelműen kitűnik,² hogy ...* Sőt, ennél a példánál a mondat végén (a pont után) is lehet a felső index, amikor már megtudtuk, mi tűnik ki az 1971-es adatokból.

Kicsit más a helyzet a szövegközi hivatkozásnál, ott ugyanis – ha nem közvetlenül a hivatkozó szavak után hivatkozunk – mindig a vessző vagy a pont elé kerül a zárójel. Emígy: *A téma kutatói szerint (Nagy, 2011; Borsányi, 1999) szoros összefüggés mutatkozik a megfigyelés módja és az interpretáció között.* Vagy: *A téma kutatói szerint szoros összefüggés mutatkozik a megfigyelés módja és az interpretáció között (Nagy, 2011; Borsányi, 1999).*

Felső index a
vessző vagy pont
után!

Pont vagy vessző a zárójel
után!

¹ adatok

² adatok

Mit olvashatunk még ki az alábbi példából?

Úgy tűnik, összefüggés van az olvasási hajlandóság és a rendszerekben való gondolkodás képessége között (Kiss, 2017, 135.o.; Nagy, 2019, 25.o.).

A vezetéknevet és az évszámot vesszővel választjuk el.

A mondatvégi pont vagy a tagmondatot lezáró vessző a zárójel után következik.

Az évszámot és az oldalszámot is vesszővel választjuk el.

Az oldalszám után pontot teszünk, s az APA-rendszerben egy „o” betűvel jelezzük, hogy ez az oldalszám. Az „o” után is pontot teszünk, hiszen rövidítés (o.).

FONTOS! Ha a forrásunk egy szerkesztett kötetben megjelent cikk, akkor még véletlenül se a kötet szerkesztőjére hivatkozzunk, hanem arra a szerzőre, aki a hivatkozott tanulmányt írta!

Ha több műre hivatkozunk egyszerre (hogy megmutassuk, hogy az állításunkat több forrás is alátámasztja), az egyes tételeket pontosvesszővel választjuk el egymástól

A hivatkozás adatai

Ha egész művekre, cikkekre utalunk, akkor elegendő megadni a szerzők vezetéknevét és a szövegek kiadásának évszámát (pl. arról írunk, hogy a szülés és születés kultúrtörténete már régóta vizsgált terület, akkor a mondat végén besúruk azon szerzők nevét, akikre gondolunk (pl. Kitzinger, 1995; Davis-Floyd, 2003; Varga, 2013).

Ám ha egy-egy konkrét gondolatra, adatra, definícióra utalunk, bizony kell az oldalszám is! Akkor is, ha nem szó szerint idézzük! (Kitzinger, 1995, 34.o.; Davis-Floyd, 2003, 67.o.; Varga, 2013, 154.o.)

Ebből pedig az következik, hogy amikor olvasunk és valamit kijegyzetelünk, mindig írjuk fel az oldalszámot is! Ha ezt elmulasztjuk, a bösz témavezető vissza fogja kerestetni velünk az összes oldalszámot, az pedig rettenetes munka ☹.

A hivatkozásnál teljesen mindegy, hogy cikke, önálló kötetre, egy gyűjteményes kötetben található tanulmányra vagy valami egyébre hivatkozunk, mindig elég megadni a cikk/könyv/tanulmány szerzőjének a vezetéknevét, a mű kiadási dátumát és általában az oldalszámot.

Akkor bonyolódik a dolog, ha valaki más által idézett műre hivatkozunk (amit lehetőleg kerüljünk, inkább olvassuk el eredetiben, különben nem elegáns hivatkozni rá!). Ilyen eset, ha például Boglár Lajost olvassuk, aki Malinowskit idézi, de nekünk történetesen az a fontos, amit Malinowski mondott, de egy Boglár kötetben bukkantunk a bölcs gondolatra, és sehogyan sem találjuk az eredeti művet (ami persze elég gyenge kifogás). Ez esetben emígy kell eljárni: (Malinowski, 1922, 98.o., idézi Boglár, 2002, 33.o.)

Tehát elől szerepel az, akire mi hivatkozni szeretnénk, utána pedig a hivatkozó, akinél a hivatkozást megtaláltuk.

Ha csak lehet, ne hivatkozzunk mások által hivatkozott forrásra!
Próbáljuk meg mindig kikeresni az eredeti szöveget!

Ha kikerestük az eredeti Malinowski szöveget, akkor természetesen már arra kell hivatkozni közvetlenül, de fontos, hogy más hivatkozását nem tüntethetjük fel a sajátunkként! Ráadásul az is előfordulhat, hogy az idéző rosszul adta meg az adatokat, s így mi is rossz adatokat fogunk megadni.

Egy- és többszerzős művek

Egyszerzős műnél a hivatkozás kerülhet rögtön a szerző nevének említése után, de ekkor értelemszerűen a nevet nem kell újra kiírni, elegendő az évszámot és oldalszámot. Természetesen kerülhet a hivatkozás a hivatkozott mondat után is, akkor ki kell írni a nevet is. Ekképpen:

Thomas Eriksen (2006) alaposan körüljárja és számtalan példán keresztül mutatja be könyvében a kulturális antropológia vizsgálati területeit és eredményeit.

Vagy:

Thomas Eriksen alaposan körüljárja és számtalan példán keresztül mutatja be könyvében a kulturális antropológia vizsgálati területeit és eredményeit (Eriksen, 2006).

Kétszerzős mű esetén a hivatkozásban a szerzők vezetéknevét & jellel kell összekötni:

(Kis & Nagy, 2020)

Három-, négy- vagy ötszerzős mű esetén az első alkalommal ki kell írni valamennyi szerző vezetéknevét, vesszővel elválasztva őket, de ugyanabban a szövegben később elegendő már csak az első szerző vezetéknevét feltüntetni, majd magyar nyelvű szövegeknél a „*mtsai*” (munkatársai), idegen nyelvűeknél pedig az „*et al.*” (et alii vagy et aliae, vagyis kb. „és mások”) rövidítést kell alkalmazni.

Első említésnél: (Martos, Sallay, Hegyi, 2015)

Második említéstől: (Martos és *mtsai*, 2015)

Hat- vagy többszerzős művek esetében már az első említésnél is elegendő az első szerző vezetéknevének feltüntetése, majd jöhet a „*mtsai*” vagy az „*et al.*” Például:

(Waldenström et al., 2001, 124.o.; Szemere és *mtsai*, 2013, 67.o.)

Egyéb esetek

Ha egy cikk/könyv **szerzője (vagy szerkesztője)** nincs a címlapon (vagy a belső borítón) feltüntetve, az [sz.n.], vagyis „szerző nélkül” jelölést használhatjuk (de a szöveg azonnal legyen gyanús!), illetve a címre is hivatkozhatunk. Ha a **megjelenés éve hiányzik**, az [é.n.], vagyis „évszám nélkül” (angolul: „n. d.”, no date) rövidítéseket használjuk.

Ha **egy szerző több tanulmányára hivatkozunk** ugyanott, akkor a tanulmányok megjelenési éveit (s ha kell, az oldalszámokat) vesszővel kell elválasztani:

(Sárkány, 1987, 2001, 2016)

Ha **két olyan szerzőre hivatkozunk, akinek ugyanaz a vezetékneve**, akkor ki kell írni a keresztnév első betűjét is:

(Nagy J., 2013; Nagy B., 2016)

Amikor **egyszerre több műre hivatkozunk**, akkor az egyes műveket pontosvesszővel választjuk el egymástól:

A legújabb kutatások szerint (Berg, 2018; Wikkins 2019; Szabó, 2020) ...

Ha **csak megemlítünk további szöveget**, ami a tárgyalt témához további adalék lehet, akkor a „lásd”, vagy „vö.” (vesd össze) (angolul: „see”) kifejezéseket használjuk.

Ha egymás után többször ugyanarra a műre utalunk, használható az i.m. (idézett mű) jelölés (illetve i.m. 23 – vagyis az eddig is idézett mű 23. oldalán), s ha netán még az oldalszám is ugyanaz, akkor az u.o., vagyis „ugyanott”. De sokkal elegánsabb a forráshelyet minden alkalommal pontosan megadni. Ez persze kínossá teszi azt az amúgy sem frappáns megoldást, ha folyton ugyanazokra a szerzőkre hivatkozunk.

Hivatkozás internetes forrásra

Ha netes szöveg a forrásunk, két dolog lehetséges:

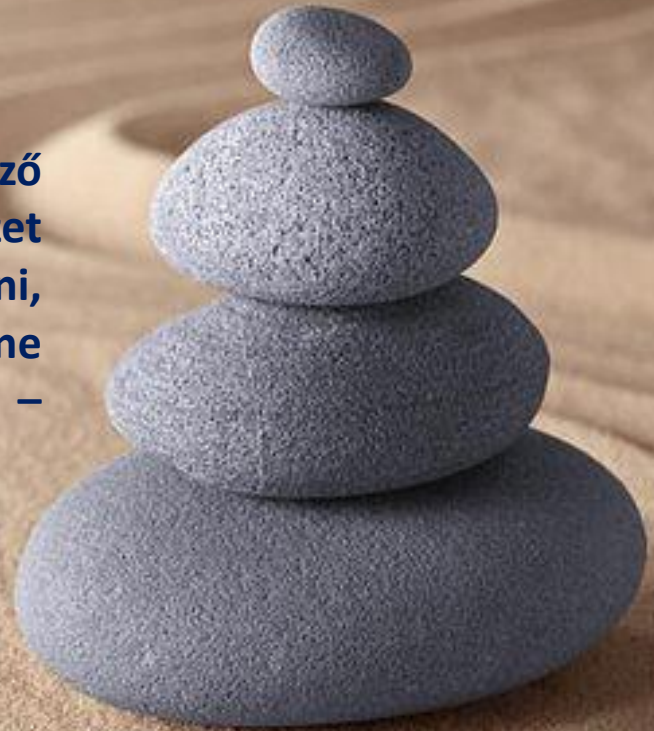
- Vagy egy online kiadvánnyal van dolgunk, aminek – a nyomtatott kiadványokhoz hasonlóan – van kiadási éve, szerkesztője, a cikknek szerzője, címe, oldalszáma, stb., ekkor ugyanúgy kell eljárunk, mint egy nyomtatott kötet/folyóiratcikk esetében. Ilyenkor a letöltés dátumát elegendő a bibliográfiában megadni.
- Vagy olyan internetes szöveggel van dolgunk, ahol a fenti adatok némelyike hiányzik: ezen esetekben már a hivatkozásnál meg kell adni a letöltés dátumát. Pl.: „A cserebogarak a bogarak rendjén belül egy külön család, amelynek a latin elnevezése Melolonthidae.”
<http://www.agrotrend.hu/gazdalkodas/szantofold/minden-amit-a-cserebogarakrol-tudni-kell>
(Levétel/letöltés dátuma: 2017. július 20.)

Wikipédia: bár nagyon népszerű a Wikipédiára támaszkodni, óvakodjunk tőle, mert a Wikipédia közösségi szerkesztésű felület, s a laikus számára egy-egy szócikk esetében nehéz eldönteni, hogy a szerző szakember-e vagy sem, s az adatai mennyire megbízhatóak.

A netes forráshely kerüljön lábjegyzetbe, mert csúnyán mutat a törzsszövegben!

Ha olyan tanulmányra, kutatási jelentésre, esetleírásra bukkantunk, aminek nem ismert a szerzője vagy a megjelenés éve, használhatjuk a [sz.n.], illetve az [é.n.] jelöléseket, de ezzel legyünk nagyon óvatosak!

Persze ha csak lehet, ne használjunk fel szerző nélküli szövegeket, kivéve ha pl. egy kutatóintézet oldalán található jelentésre akarunk hivatkozni, vagy mondjuk egy törvényre. Ott – hogy ne terheljük a főszöveget a hosszú webcímmel – tegyük a forráshely címét lábjegyzetbe.

A bibliográfia

Ebben a segédletben a bibliográfiával kapcsolatban is az APA előírásait mutatjuk be, de – ahogyan a hivatkozás esetében is – léteznek más nemzetközileg elfogadott sztenderdek is.

Általánosan fontos szabály, hogy legyünk *következetesek*, egy szövegben belül egyféle rendszert használhatunk! Noha az alábbiakban alapvetően az APA rendszerét követjük, attól eltérő módon a szakon elvárjuk, hogy a bibliográfiában a szerzők **keresztnevét is feltüntessék**. Sokat köszönhetünk azoknak, akiknek a munkásságára támaszkodunk, tiszteljük hát meg őket azzal, hogy kiírjuk a teljes nevüket – több keresztnév esetében az első keresztnévet!

Az egyes bibliográfiai tételek a szerzők vezetékneve alapján *ABC-rendben* kövessék egymást!

Nem magyar szerzők esetében az első helyre kerülő vezetéknevet vesszővel kell elválasztani a keresztnévtől. Ez a magyar nevekre természetesen nem vonatkozik.

Például:

A családnév és a keresztnév közé nem magyar szerzők esetében vessző kerüljön!

családnév keresztnév

Durkheim, Émile (1982). *Az öngyilkosság*. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Nagy Olga (1977). *Paraszt dekameron. Válogatás széki tréfákból és elbeszélésekből*. Budapest, Magvető Könyvkiadó.

Általános igazság, hogy egy bibliográfiai tételben mindig azt a címet kell *dőlt betűvel* szedni, amit kikereshetünk pl. egy könyvtári keresőben. Kötet esetében a kötet címét, egy folyóiratcikk esetében a folyóirat címét, gyűjteményes kötet egy tanulmánya esetében a gyűjteményes kötet címét. Ha internetes szöveget tüntetünk fel a bibliográfiában, akkor is a honlap címét szedjük dőlt betűvel.

Az egyes bibliográfiai tételek formája a szöveg típusa szerint változik. Lássuk ezeket részletesen:

Önálló kötet esetében

**Vezetéknév Keresztnév (Évszám)
Kötetcím. Kiadási hely, Kiadó.**

Pl. Durkheim, Émile (2003). *A vallási élet elemi formái.* Budapest, L'Harmattan.

A szöveg megjelenési évszámát a név után gömbölyű zárójelbe tesszük! Az APA rendszerben utána pontot kell tenni.

A kiadó neve után pont.

A könyv címét dőlt betűvel szedjük.

Illik megtisztelni a szerzőt azzal, hogy kiírom a keresztnévét.

A kiadás helyét és a kiadót vesszővel választjuk el.

Vessző, mert nem magyar, mégis elől kell szerepelnie a vezetéknévnek.

A cím után pontot teszünk.

Teljes szerkesztett kötet esetében

Ha egy teljes szerkesztett művet szeretnénk a bibliográfiában feltüntetni, akkor ugyanúgy kell eljárni, mint az önálló kötet esetében, csak a szerző helyett a szerkesztő(k) nevét kell feltüntetni, amit a (szerk.) vagy idegen nyelvű kötetnél az (ed.) jelöléssel teszünk egyértelművé.

Például:

Povedák István & Hubbes László Attila (szerk.) (2018). *Tapasztalatból hallottam... Alternatív világképek*. Szeged, MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport.

Ha kettőnél több szerzője, szerkesztője van egy műnek, akkor az utolsó két szerző nevét & jellel kössük össze, a többiekét pedig vesszővel válasszuk el! Ha csak két szerző/szerkesztő jegyzi, akkor az ő neveiket kösse össze a &!

Tanulmánygyűjteményben szereplő cikk esetében

Vezetéknév Keresztnév (Évszám). Cím. In Szerkesztő(k) (szerk. vagy az adott nyelv szerint, pl. ed.), *Kötetcím* (oldalszámok p. vagy pp. jelöléssel – attól függően hogy egy vagy több oldalra hivatkozunk). Kiadási hely, Kiadó.

A bennfoglaló mű címét szedjük dőlt betűvel.

A szerzők neveit & jellel kössük össze, ám ha kettőnél többen vannak, akkor csak az utolsó kettőét, egyébként vesszőt használjunk!

Elöl szerepel a tanulmány címe, amire hivatkoztunk a főszövegben.

A szerkesztők neve előtt szerepeljen az In (ami után nem kell pontot tenni!)

Tomka Miklós & Révay Edit (1998). Papok, férfi szerzetesek, apácák. In Kolosi Tamás, Tóth István György & Vukovich György (szerk.), *Társadalmi riport* (pp. 216–234). Budapest, TÁRKI.

A hivatkozott tanulmány oldalszámait mindig föl kell tüntetni a p. vagy pp. jelöléssel a kötet cím után zárójelben!

A kötet szerkesztőjének vagy szerkesztőinek neve után - magyar nyelvű publikáció esetében a (szerk.) jelölést használjuk!

Haller, Rudolf (1995). Was Wittgenstein a Relativist? In Egidí, Rosaria (ed.), *Wittgenstein. Mind and Language* (pp. 223–231). Dordrecht, Boston, London, Kluwer Academic Publishers.

Angol nyelvű szövegekben a szerkesztőt az ed., több szerkesztő esetén az eds. rövidítéssel jelöljük. Ez megfelelő a többi – nem magyar nyelvű – szövegnél is.

Folyóiratban szereplő cikk esetében

Vezetéknév Keresztnév (Évszám). Cím. Folyóiratcím, Évfolyam(Szám), Oldalszámok.

Pl. Leach, Edmund R. (2000). Ritualizáció az emberben; annak kapcsolata a fogalmi és társadalmi fejlődéssel. *Kultúra és közösség* 4(3), 39–49.

Ainsworth, Mary Salter & Bowlby, John (1991). An Ethological Approach to Personality Development. *American Psychologist* 46(4), 333–341.

A folyóirat nevét szedjük dőlt betűvel

A folyóirat neve után meg kell adni az évfolyam számát, közvetlenül utána a kötet számát zárójelben, majd a vessző után az oldalszámokat. Itt nem kell a pp. Jelölést használni! Az oldalszámok után pont.

Mint látható, folyóiratnál nem kell használni az In-t, elég megadni a folyóirat címét. Amúgy nagyon hasonló módon járunk el, mint kötet esetében.

Internetes cikk esetében

Ha egy online olvasható kötet egy cikkére hivatkoztunk, éppen úgy kell eljárni, mint egy nyomtatott cikk esetében, csak itt a honlap címét szedjük dőlt betűvel.

Wiegand, Bruce (2012). A feketepiaci bűnözés etnikai és társadalmi struktúrája. In Sik Endre (szerk.), A migráció szociológiája (pp. 89–102). Budapest, ELTE TÁTK.
[http://www.tarki.hu/hu/about/staff/sb/Migracio Szociologiaja 1.pdf](http://www.tarki.hu/hu/about/staff/sb/Migracio_Szociologiaja_1.pdf) (levétel dátuma: 2017. július 23.)

Ha egy mezei internetes cikket használtunk fel, ki kell írni minden adatot, ami csak tudható, ami pedig nem, arról jelezni kell, hogy nem tüntették fel ([sz.n.] [é.n.]).

[sz.n.] [é.n.] Szédül szülés után? Terhesség utáni vérszegénység is okozhatja. <https://www.tromboziskozpont.hu/hirek/szedul-szules-utan-terhesseg-utani-verszegenyseg-is-okozhatja> (levétel dátuma: 2017. július 23.)

Újra hangsúlyozni kell azonban, hogy szakdolgozathoz csak ellenőrizhető szakszöveget szabad felhasználni, aminek egyik fontos ismertetőjegye, hogy tudjuk, ki írta.

A letöltés dátumát elegendő itt, a bibliográfiában megadni.

Zárásként

A fenti ajánlások a nemzetközi gyakorlatban használt APA rendszert (annak is ötödik verzióját) mutatták be, de fontos tudni, hogy az egyes kiadók, iskolák más rendszert is követhetnek, így mindig az az iránymutató előírás, amit adott publikáció kapcsán kérnek tőlünk.

S még valami: mint a dolgozat egészében, a hivatkozásoknál is nagyon ügyeljük a nyelvhelyességre, és különös gonddal írjuk le a tulajdonneveket!

